

ПРОФІЛАКТИКА НЕГАТИВНИХ ПСИХОЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ АРТТЕРАПІЇ

Вайнола Р.Х., Косюк Н.Б. Профілактика негативних психоемоційних станів молодших школярів засобами арттерапії. У статті представлено підходи до розуміння негативного психоемоційного стану особистості. Здійснено характеристику типових негативних емоційних станів дітей шкільного віку. Визначено роль методів арттерапії в профілактиці та подоланні негативних емоційних станів молодших школярів.

Ключові слова: психологічний стан, психоемоційний стан, негативний психоемоційний стан, арт-терапія.

Вайнола Р.Х., Косюк Н.Б. Профилактика негативных психоэмоциональных состояний младших школьников средствами арттерапии. В статье представлены подходы к пониманию негативного психоэмоционального состояния личности. Представлена характеристика типичных негативных эмоциональных состояний детей школьного возраста. Названы негативные тенденции, которые затрудняют развитие эмоционально-волевой сферы младших школьников. Определена роль методов арт-терапии в профилактике и преодолении негативных эмоциональных состояний младших школьников.

Ключевые слова: психологическое состояние, психоэмоциональное состояние, негативное психоэмоциональное состояние, арт-терапия.

Серед глобальних проблем людства в ХХІ столітті особливе місце посідають проблеми збереження та підтримання психічного і фізичного здоров'я особистості. Сучасний кризовий стан суспільства створює систему впливів: об'єктивних (екологічна криза, соціально-політична нестабільність, економічна невизначеність) і суб'єктивних (родинних, релігійних, культурних, національних), що перешкоджають ефективній самореалізації особистості, розкриттю її здібностей та обдарувань. Саме тому надзвичайної ефективності набуває проблема надання психолого-педагогічної допомоги особистості.

У нинішніх умовах соціально-економічної кризи в Україні діти як ніхто інший відчувають на собі вплив багатьох емоціогенних факторів, що призводять до дезадаптації, зниження продуктивності діяльності і навіть до погіршення здоров'я. Соціальні виклики та загрози, політичні проблеми та проблеми особистого характеру мають неабиякий вплив на емоційний стан, як особистості в цілому так і кожної дитини зокрема. В якості одного з таких внутрішніх факторів, що є потужним регулятором психіки дитини, а відповідно і її здоров'я, можна розглядати емоційну сферу як складно організовану систему регуляції поведінки і діяльності дітей.

Тому проблема захисту та підтримки психологічного здоров'я, профілактики негативних емоційних станів молодших школярів, зокрема засобами арт-терапії стає в даний час все більш актуальною в теорії та практики соціальної педагогіки.

Вивчення психічних станів в силу особливостей їх прояву та впливу на особистість набувають дедалі більшого наукового та практичного значення. Численні підходи до вирішення цієї проблеми найчастіше ґрунтуються на вивченні соціального оточення, взаємостосунків дитини з близькими, а також сприйнятливості дітей до впливу зовнішніх факторів.

Розробкою проблеми емоційних станів особистості займалися такі дослідники, як: В. Агавелян Ф. Василюк, Р. Вудворд, К. Ізард, Т. Кириленко, Г. Кляйн, М. Левітов, Т. Немчин, З. Фрейд та ін.

Застосування методів арт-терапії в профілактиці негативних емоційних станів дітей та молоді знайшло відображення в характеристиці засад соціально-педагогічної роботи (О. Безпалько, Л. Завацька, І. Зверева, А.Й. Капська, Ж. Петрочко, С. Харченко та ін.).

Проблема використання арт-терапії в практиці соціально-педагогічної роботи розглядалась достатньо широко Психологічним підґрунтям використання терапевтичних технік у соціально-педагогічній роботі стали праці К. Маховера, К. Рудестама, Е. Крамера, В. Яковлева, Н. Полякової та ін. Визначення теоретичних положень арт-терапії базується на результатах досліджень А.Копитіна, О. Вознесенської, М. Кисельової та ін. Використання окремих технік арт-терапії відображено в працях В. Газолишина, О. Любарец, Н. Простакової. Окремі аспекти реабілітаційної, корекційної, діагностичної роботи соціального педагога засобами арт-терапії висвітлено в працях М. Наумбург, О. Тараріної, А. Чуприкова, Н. Єщенко та ін.

Проте нині відчувається гостра нестача окремих досліджень, які б розглядали комплексну роль арт-терапії в профілактиці негативних емоційних станів дітей. Соціальна значущість проблеми профілактики негативних емоційних станів дітей, необхідність подальшого розширення уявлень про особливості арт-терапії як засобу профілактики негативних емоційних станів потребують окремих наукових пошуків.

Тому метою нашої роботи стало здійснення характеристики типових негативних емоційних станів дітей молодшого шкільного віку та визначення ролі арт-терапії в їх профілактиці та подоланні.

Нині в науковій літературі не існує єдиного читання поняття “стан особистості”, відсутня також єдина точки зору стосовно пріоритетів дослідження проблеми психічних станів. У психології найпоширенішим на сьогоднішній день є уявлення про стани психіки як про відносно стійкі психічні явища, що мають початок, певну тривалість існування і кінець. Загальноприйнятою є думка про стани як такі явища психіки, які відображають особливості функціонування нервової системи людини в певний відрізок часу або під час процесу адаптації. Поняття “стан” як загальнонаукова категорія стосовно людського організму означає сукупність процесів, що відбуваються в ньому, а також ступінь розвитку й цілісності структур організму, пов’язаних зі свідомістю, діяльністю, особистістю [5, с. 453].

За С. Гінгером, психічний стан (стан суб’єкта) детермінує кількісні і якісні характеристики психічних процесів, вираженість прояву психічних властивостей, суб’єктивних виявів стану – відчуттів, переживань, настрою [3, с. 67]. Інтегральною ж характеристикою психічної сфери людини в конкретний момент часу є стан психіки (стан об’єкту). Під психічним станом дослідники розуміють не стан організму, а «стан душі», різноманітні її відгуки на свої власні відчуття та уявлення.

Всі розглянуті підходи розуміння психічного стану відповідають суті даного явища. Оскільки, психічний стан як пристосувальна реакція полягає в зміні рівня активності нервової системи і переживаннях, а це є фон, який зумовлює особливості протікання психічних процесів і прояви психічних властивостей. Результат такої пристосувальної реакції є характеристика психічної сфери людини в даних умовах і конкретний час. Таким чином, ми будемо визначати *психічний стан* як цілісну характеристику психічної діяльності, що фіксує момент стійкості та специфічності в перебігу психічних процесів, це форма реагування, що відображає ставлення особистості до власних психічних явищ у певний момент часу за певних умов.

Психічні стани більшість дослідників групують за різними ознаками. За суто психологічними ознаками стани визначають як інтелектуальні, емоційні, вольові й комбіновані. Залежно від роду занять особистості психічні стани поділяють на стани у навчальній, трудовій, бойовій, побутовій, екстремальній та інших видах діяльності. За роллю в структурі особистості стани виокремлюють як ситуативні, особистісні й групові. Ситуативні стани виражають особливості ситуації, котра спричинила в особистості нехарактерні для її психічної діяльності реакції. Особистісні й колективні (групові) – стани, які є типовими для конкретної людини чи колективу (групи). За ступенем усвідомленості

стани можуть бути більш-менш усвідомленими й неусвідомленими [1, с. 79].

Таким чином, *психоемоційний* стан визначено як особливу форму психічних станів людини з переважанням емоційного реагування по типу домінанти [6]. Емоційні прояви в реагуванні на дійсність необхідні людині, оскільки вони регулюють її самопочуття і функціональний стан. Дефіцит емоцій знижує активність центральної нервової системи і може стати причиною зниження працездатності. Надмірний вплив емоціогенних чинників може викликати стан нервово-психічної напруги і зрив вищої нервової діяльності. Оптимальне емоційне збудження – умова готовності до ефективної діяльності і її сприятливому для здоров'я особи здійсненню. Емоційні стани або емоції є складними і багатими реакціями людини – від вибухів пристрастей до тонких відтінків настроїв.

Негативний психоемоційний стан є комплексним психоемоційним станом, для якого притаманні негативні емоції (пригнічений настрій, туга, тривога, стурбованість), когнітивні порушення (зниження інтелектуальної продуктивності) і соматовегетативні розлади (різного роду біль, безпричинне нездужання, переривистий сон, зниження працездатності) [6]. Здійснимо спробу надати характеристику найбільш типових негативних психоемоційних станів.

Страждання – негативний емоційний стан, пов'язаний з отриманою достовірною або уявленням такої інформації про неможливість задоволення найважливіших життєвих потреб, яке до цього моменту представлялося більш менш вірогідним, частіше всього протікає у формі емоційного стресу. Страждання найчастіше має характер астеничної (послаблюючої людину) емоції.

Гнів – емоційний стан, негативний по знаку, що, як правило, знаходить відображення в формі афекту, викликається раптовим виникненням перешкоди на шляху задоволення виключно важливої для суб'єкта потреби. На відміну від страждання, гнів має стеничний характер (тобто викликає підйом, хоча і короточасний, життєвих сил).

Огида – негативний емоційний стан, що викликається об'єктами (предметами, людьми, обставинами), зіткнення з якими (фізична взаємодія, комунікація в спілкуванні тощо) вступає в різку суперечність з ідеологічними, етичними або естетичними принципами і установками суб'єкта. Огида, якщо вона поєднується з гнівом, може мотивувати агресивну поведінку в міжособистісних відносинах.

Презирство – негативний емоційний стан, що виникає в міжособистісних відносинах і породжується антогонізмом життєвих позицій, поглядів і поведінки суб'єкта з життєвими позиціями, поглядами і поведінкою об'єкту відчуття. Останні представляються суб'єкту як незмінні, не відповідні прийнятним нормам і естетичним критеріям.

Сором – негативний стан, що виражається в усвідомленні невідповідності власних помислів, вчинків і зовнішності не тільки

очікуванню оточуючих, але і власним уявленням про належну поведінку і зовнішній вигляд.

Страх – негативний емоційний стан, що відображає захисну біологічну реакцію людини або тварини при переживанні ними реальної або уявної небезпеки для їх здоров'я і благополуччя. Отже, для людини, як біологічної істоти, виникнення страху не тільки доцільно, але і корисно. Проте, для людини як соціальної істоти страх часто стає перешкодою для досягнення поставлених їм цілей.

Зв'язок емоційних станів і властивостей найвиразніше виявляється у стані тривоги. Терміном «тривога» позначають емоційну відповідь на можливу психічну загрозу, на відміну від терміна «страх», яким позначається реакція на реальну загрозу, загрозу порушення функцій організму й діяльності, яка здійснюється. Стан тривоги виникає у зв'язку з можливими неприємностями, непередбаченими ситуаціями, змінами у звичайній атмосфері й виражається специфічними переживаннями – хвилювання, побоювання, порушення спокою тощо [1, с. 278].

Тривожність як риса особистості визначається як найбільш значущий ризик-фактор, що сприяє нервово-психічним захворюванням дітей. Висока тривожність знижує ефективність інтелектуальної діяльності, гальмує її в напружених ситуаціях, наприклад, під час прийняття рішення на дії в екстремальних ситуаціях. Тривожність також знижує рівень розумової працездатності, спричинює невпевненість у здібностях. Поведінка тривожної людини характеризується емоційною неврівноваженістю, роздратуванням і може призвести до емоційного стресу.

Сьогодні в суспільстві мають місце негативні тенденції, які ускладнюють формування особистості дитини і, перш за все, розвиток її емоційно-вольової сфери. Серед них можна виокремити наступні:

1. Зростання зайнятості батьків. Спеціалісти стверджують, що зменшення тривалості спілкування з дитиною, недостатність тепла, доброти у взаємостосунках та ряд інших факторів різночленно відображаються на особистісному, перш за все емоційному, розвитку дитини.

2. Збіднення та формалізація контактів з дитиною у поєднанні з підвищеною вимогливістю до її виконавської дисципліни.

3. Зростання кількості розлучень та сімейних конфліктів.

4. Соціально-психологічні проблеми пов'язані з школою, навчанням.

5. Зростання кількості дітей, які мають ті чи інші органічні передумови ускладнень в розвитку. До цієї групи належать діти з пошкодженнями центральної нервової системи, мозкових структур, з ослабленою нервовою системою внаслідок ускладнень протікання пренатального та натального періодів розвитку, внаслідок ураження інфекційними захворюваннями тощо [8, с. 34].

Вікові особливості емоційної сфери, характерні для дітей молодшого шкільного віку, пов'язані з перебудовою життєвої ситуації розвитку. Вступ до школи змінює емоційну сферу дитини в зв'язку з розширенням змісту діяльності та збільшенням кількості емоціогенних об'єктів. Характерологічні якості дітей цього віку нерідко формуються на тлі негативних емоційних переживань.

Виникнення емоцій у молодших школярів пов'язано з конкретною обстановкою, в яку потрапляють діти. Вони не можуть стримувати прояв своїх емоцій, звичайно особи і пози дуже яскраво виражають їх емоційні переживання. Безпосередні спостереження тих чи інших подій або яскраві життєві уявлення та переживання – все викликає у дітей цього віку емоції. Емоційна сфера молодших школярів, зокрема, на думку І. Копитіна характеризується такими факторами: емоційно виразним сприйняттям подій, явищ, розумової і фізичної діяльності; щирими проявами своїх переживань – радості, страху, гніву, задоволення або незадоволення; готовністю до афекту страху; великою емоційною нестійкістю, частою зміною настрою, схильністю до короточасних і бурхливих афектів [5, с. 169]. Емоціогенними факторами для молодших школярів є не тільки ігри і спілкування з ровесниками, але й успіхи у навчанні та оцінка цих успіхів учителями, ровесниками, батьками; свої та чужі емоції слабо усвідомлюються і розуміються; міміка часто сприймається неправильно і пояснюється помилково, що призводить до неадекватних реакцій; виключення становить почуття страху і радості, по відношенню до яких діти молодшого шкільного віку мають чіткі уявлення, які можуть виразити як словесно, так і невербально.

До вікових труднощів та проблем, які за певних несприятливих умов можуть призводити до виникнення у дітей негативних психічних станів, також належать труднощі, які обумовлені: появою нового шкільного режиму дня; адаптацією дитини до класного колективу; стосунками між дитиною та вчителем; зміною домашньої ситуації дитини (режиму денного, розподілу домашніх обов'язків); особливостями виховання в сім'ї (гіперопіка, чи байдужість); наявністю негативних особистісних утворень (егоцентризм, афективність, брехливість, симуляція, демонстративність тощо).

Таким чином, аналіз психолого-педагогічної літератури показав, що особливості переживання негативних емоційних станів дітьми молодшого шкільного віку характеризується нестійкістю і динамічністю, але основною особливістю її є поява негативних емоційних станів: тривожність, підвищена емоційна напруженість дитини, яка призводить до зниженню активності і стійкості поведінки; деструктивному поведінці в формі агресивності; наявність почуття страху, агресії, які згодом можуть, призводити до формування несприятливих варіантів особистості.

Дитина розвивається і виховується за певних умов, під впливом багатьох обставин. Ефективне виховання, яке відповідає потребам

суспільства і самої особистості, можливе лише тоді, коли впливи різних факторів беруться під контроль, стають керованими [4, с. 56]. Координатором впливу сім'ї, школи, інших соціальних інститутів на емоційний розвиток школяра має стати шкільна соціально-психологічна служба, зокрема соціальний педагог загальноосвітнього навчального закладу. Перед соціальними педагогами та практичними психологами постає завдання *домедичної корекції чи терапії* у ставленнях дитини до себе, до інших і до реального життя.

1. Корекція ставлення до себе, до власного “Я” передбачає прояв дитиною адекватної самооцінки; усвідомлення причин емоційної пригніченості та їх подолання; реставрацію адаптивності; вироблення навичок самостійності; створення ситуації антинавіювання; формування почуття гідності; поваги до себе; зміну ієрархії у системі цінностей, домагань.

2. Корекція ставлення до інших (далеких і близьких) базується на формуванні здатності до емпатії, розуміння емоційних проявів інших людей, чуйності; здатності до доброзичливого сприйняття стану та інтересів, переваг і недоліків інших осіб; набуття навичок повноцінного спілкування, вміння запобігати появі конфліктів і своєчасного додання конфліктних ситуацій.

3. Корекція ставлення до життя можлива за умови отримання навичок вибору і прийняття рішення; мобілізації і самоорганізації; досягнення стійкості до неприємностей, загроз; оптимістичного ставлення до реальності; подолання перешкод, труднощів.

Гармонізацію внутрішньої і соціального життя людей споконвіку ефективно здійснює мистецтво. Нині виникає необхідність розглядати мистецтво не лише як фактор розвитку і формування особистості, але і як ефективний засіб профілактики психосоматичних та емоційних порушень, превенції агресивних впливів зовнішнього середовища на дитячу психіку.

Як окрему галузь наукового знання, яка ґрунтується на синтезі педагогіки й мистецтва нині визначають артпедагогіку. Артпедагогіка забезпечує розробку теорії та практики педагогічного корекційно спрямованого процесу художнього розвитку дітей; формує основи художньої культури особистості через мистецтво та художньо-творчу діяльність.

Основними *функціями артпедагогіки* Н. Заверико називає: культурологічну (зумовлена об'єктивним зв'язком особистості з культурою як системою цінностей, розвитком людини на основі засвоєння художньої культури та становлення її творцем); освітню (спрямована на розвиток особистості та пізнання дійсності через мистецтво; забезпечує засвоєння знань у галузі мистецтва та практичних навичок художньо-творчої діяльності); виховну (формує морально-естетичні, комунікативно-рефлексивні основи особистості; сприяє її

соціокультурній адаптації за допомогою мистецтва); корекційну (сприяє профілактиці, корекції та компенсації недоліків та вад розвитку) [7].

Арт-терапія використовується як засіб гармонізації і розвитку психіки людини, а особливо дитини через заняття художньою творчістю. Арт-терапія належить до методів впливу мистецтвом і використовується в соціальній, педагогічній, психологічній роботі як засіб гармонізації і розвитку психіки людини через заняття художньою творчістю. До основних *видів арт-терапії* належать: терапія засобами образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, терапія засобами музики (вокалотерапія), кіно-терапія, терапія засобами літератури, чи бібліотерапія (казкотерапія, легендотерапія, епістолярна терапія), терапія засобами хореографії (ритмотерапія, тілесно-орієнтована терапія), терапія засобами театрального мистецтва (драмотерапія) тощо.

Спільним для всіх технік арт-терапії лишається використання технік впливу на дитину через художній образ. Так О.Вознесенська [2] називає такі аргументи на користь використання образу як засобу арт-терапії в профілактиці негативних емоційних станів: образи дозволяють виражати почуття, вони також викликають різноманітні емоційні реакції і служать психологічних змін; образи зачіпають як свідомий, так і несвідомий рівень психічної діяльності, забезпечують доступ до довербальних форм психічного досвіду; допомагають у розкритті проблемного психологічного матеріалу і подоланні захистів; техніки спонтанної та спрямованої уяви забезпечують психологічні зміни навіть за відсутності інтерпретацій; образи зачіпають минулий і поточний досвід, а також дозволяють висловлювати уявлення про майбутнє; нові ситуації та моделі поведінки можуть бути змодельовані і програні в образній формі, перш, ніж вони знайдуть своє відображення в реальній поведінці і будуть осмислені; образи дозволяють висловлювати ті думки і почуття, які важко виражати в словах, а також сприяють абстракції; сприйняття і переробка образної інформації мають рівну цінність і доповнюють один одного; в той же час вони можуть здійснюватися на різних рівнях психічної діяльності; іноді переробка візуальної інформації може ускладнювати чи порушити сприйняття.

Арт-терапія пов'язана з розкриттям внутрішніх сил людини і дозволяє: розвивати в дитині спонтанність і вдосконалювати увагу, пам'ять, мислення (когнітивні навички); аналізувати життєвий досвід з незвичайного ракурсу; навчитися спілкуватися на екзотичному рівні (використовуючи образотворчі, рухові, звукові засоби); самовиражатися, надаючи задоволення собі та іншим; розвивати нові соціальні навички (у груповій роботі); засвоїти нові ролі й виявляти латентні якості особистості, а також спостерігати, як зміна власної поведінки впливає на оточуючих; підвищувати самооцінку, що веде до зміцнення особистої ідентичності; розвивати навички прийняття рішень; розслабитися, відмежовуватися від негативних емоцій тощо.

Отже арт-терапія є найбільш давньою та природною формою корекції негативних емоційних станів, якою можна користуватись для зняття накопиченої психічної напруги дитини, локалізації та нівелювання негативних переживань. Творчість дитини, реалізована у процесі арт-терапії, дає можливість у символічній формі висловити та відтворити внутрішні почуття, переживання, сумніви, конфлікти та сподівання та сприяє профілактиці негативних психоемоційних станів.

Список використаних джерел

1. Арт-терапия: Хрестоматия / Под. ред. А. И. Копытина. – СПб.: Питер, 2001. – 320 с.
2. Вознесенська О. Особливості арт-терапії як методу // Психолог. – 2005. – №10. – С. 5–8.
3. Гінгер С. Психотерапія:100 хибних уявлень або як зробити свій вибір / Срезж Гінгер. – Л.: Камяняр, 2007. – 147 с.
4. Киселева М. В. Арт-терапия в практической психологии и социальной работе. – СПб.: Речь, 2007. – 336 с.
5. Практическая арт-терапия: лечение, реабилитация, тренинг / Под. ред. А.И. Копытина. – М.: Когито – центр, 2008. – 288 с.
6. Психотерапевтическая энциклопедия / Под ред.. Б. Д. Карвасарского. — СПб.: Питер, 2000. – 1024 с.
7. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія – заг.ред.І.Д.Звереві. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.
8. Соціально-педагогічні технології: Навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. / Харченко С.Я., Краснова Н.П., Харченко Л.П. – Луганськ:, Альма-матер, 2005. – 552 с.
9. Тарарина Е.В. Практикум по арт-терапии: шкатулка мастера. Научно-методическое пособие./ Елена Тарарина –Луганск: Элтон-2, 2012. – 160 с.

Spisok vikoristаниh dzherel

1. Art-terapija: Hrestomatija / Pod. Red. A. I. Kopytina. – SPb.: Piter, 2001. – 320 s.
2. Voznesens'ka O. Osoblivosti art-terapii jak metodu // Psiholog. – 2005. – №10. – S. 5–8.
3. Ginger S. Psihoterapija:100 hibnih ujavlen' abo jak zrobiti svij vibir/ Srezh Ginger. – L.: Kamjanjar, 2007. – 147 s.
4. Kiseleva M. V. Art-terapija v prakticheskoj psihologii i social'noj rabote. – SPb.: Rech', 2007. – 336 s.
5. Prakticheskaja art-terapija: lechenie, rehabilitacija, trening / Pod. Red. A. I. Kopytina. – M.: Kogito – centr, 2008. – 288 s.
6. Psihoterapevticheskaja jenciklopedija / Pod red. B. D. Karvasarskogo. — SPb.: Piter, 2000. – 1024 s.
7. Social'na pedagogika: mala enciklopedija – zag.red.I.D.Zverevoi. – K.:

Centr uchbovoi literaturi, 2008. – 336 s.

8. Social'no-pedagogichni tehnologii: Navch.-metod. Posib. Dlja studentiv vishnih navchal'nih zakladiv. / Harchenko S.Ja., Krasnova N.P., Harchenko L.P. – Lugans'k., Al'ma-mater, 2005. – 552 s.
9. Tararina E.V. Praktikum po art-terapii: shkatulka mastera. Nauchno-metodicheskoe posobie./ Elena Tararina –Lugansk: Jelton-2, 2012. – 160 s.

Vaynola R.H., Kosyuk N.B. Prevention of negative states psihoemotsiynih younger schoolboys by means of art therapy. The article presents approaches to understanding the negative psycho-emotional state of the person. The characteristic of the typical negative emotional states of children of school age. Named the negative trends that obstruct the development of emotional and volitional younger students. Described the objectives of the social teacher to implement domeditsinskoy correction or treatment for the child to himself, to others and to real life. The role of art therapy techniques in preventing and overcoming the negative emotional states of younger students.

Key words: psychological state, emotional state, a negative emotional state, art therapy.

Отримано: 23.04.2015

УДК 37.013.42

Ю. В. Возна

yu.voznaja2012@yandex.ua

СОЦІОКУЛЬТУРНА АНІМАЦІЯ У КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Возна Ю. В. Соціокультурна анімація у контексті соціально-педагогічної діяльності. У статті автор аналізує значення та роль соціокультурної анімації як соціалізуючого чинника соціального середовища у контексті соціально-педагогічної діяльності; визначає зміст понять "соціокультурна анімація", "соціально-педагогічна діяльність", "соціалізація"; акцентує увагу на ефективності впровадження соціокультурної анімації у виховний процес за умови здійснення соціально-педагогічної діяльності; обґрунтовує доцільність і необхідність впливу на особистість в особистісно-середовищному контексті; визначає соціально-педагогічну діяльність як потужний механізм реалізації соціокультурної анімації.